

DOCTRINE ȘI PARTIDE POLITICE ÎN ROMÂNIA (SEC XIX-XX)

Titular de seminar: asist. dr. Ionuț Nistor

Coordonate ale seminarului: anul III, sem. I, o oră de seminar/săpt., seminar special

Obiective:

- Analiza evoluției doctrinelor politice în România pe parcursul secolului XIX și până la începutul celui de-al doilea război mondial
- Analiza comparată a diferitelor doctrine, în contextul economic, politic, social al diferitelor etape de evoluție
- Prezentarea evoluției partidelor politice în statul român
- Explicarea rolului unor personalități în viața politică românească
- Analiza relației între discursul politic și practica guvernamentală

Competențe formate la sfârșitul semestrului:

- Însușirea limbajului istoric
- Formarea abilităților pentru analiza documentelor istorice
- Exersarea capacităților de sinteză, prin abordări tematice

Metode de predare: conversația, demonstrația

Evaluare: pe parcursul semestrului, prin proiecte individuale legate de tematica doctrinelor și partidelor politice în România și la finalul semestrului, prin examen; 50 % pondere din nota finală.

Tematica de seminar:

- 1. Seminar introductiv: tematică, izvoare, bibliografie**
- 2. Partidul Național Liberal și „construcția” statului român**
 - a. evoluția PNL (1875-1914): constituire, programe politice-acțiune politică; trăsăturile liberalismului; principii generale
 - b. evoluția PNL (1918-1938): schimbări programatice, acțiuni politice; neoliberalismul și nevoia de înnoire după război
- 3. Conservatorismul: viziune asupra tradiției și modernizării în spațiul românesc**
 - a. evoluția Partidului Conservator (1880-1914): constituire, programe politice-acțiune politică;
 - b. trăsăturile conservatorismului; principii generale
- 4. Partidul Național Țărănesc. Țărănismul - o altă cale de dezvoltare**
 - a. apariția și evoluția PNTȚ: cauzele și contextul apariției
 - b. programe politice-acțiuni politice ale PNTȚ; trăsăturile țărănismului; principii generale

5. Forme ale naționalismului românesc la începutul secolului XX

- a. tradiție și naționalism în discursul lui N. Iorga
- b. naționalism și antisemitism în discursul lui A. C. Cuza

6. Mișcarea Legionară. Acțiune politică și adeviziunea intelectualilor

- a. fundamentele ideologice ale „noului naționalism”: contribuțiile lui Nae Ionescu, Nechifor Crainic, Emil Cioran, Mircea Eliade
- b. apariția și evoluția Mișcării Legionare: programe, acțiuni politice, organizare, structuri sociale aderente

7. Mișcarea socialistă și comunistă în România

- a. mișcarea socialistă la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX: programe socialiste, cluburi, PSDMR
- b. mișcarea socialistă și comunistă în perioada interbelică: scindarea mișcării socialiste în 1921; evoluția PSD; evoluția Partidului Comunist din România

Lucrări generale :

- Bădescu, Ilie, *Ideii politice românești. Doctrine și teorii*, București, 2004.
- Diamandi, Stere, *Galeria oamenilor politici*, București, 1991.
- *Doctrinile partidelor politice. 19 prelegeri publice organizate de Institutul Social Român*, ed. îngrijită de Dan Petre, București, s.a.
- Hurezeanu, D., Sbârnă, Gh., *Partide și curente politice în România 1821-1918. Programe și orientări doctrinare*, București, 2000.
- *Istoria românilor*, vol. VII, 2, București, 2003.
- *Ibidem*, vol. VIII, partea a III-a, București, 2003.
- Mamina, I., Scurtu Ioan, *Guverne și guvernări 1916-1938*, București, 1996.
- Murgescu, Costin, *Mersul ideilor economice la români*, București, 1987, 1990.
- Scurtu, Ioan, *Culegere de documente și materiale 1918-1922*, București, 1973.
- Idem, *Culegere de documente și materiale 1938-1940*, București, s.a.
- Scurtu, Ioan, Bulei, I., *Guverne și guvernări 1866-1916*, București, 1994.
- Sbârnă, Gheorghe, *Partide politice în România 1918-1940. Programe și orientări doctrinare*, București, 2002.

Tema 2

- Brătianu, Ion I.C., *Discursurile lui Ion I.C. Brătianu*, publicate de Gh. Fotino, vol. I-IV, Ed. Cartea Românească, București, 1933-1940.
- Brătianu, Vintilă, *Scrieri și cuvântări*, vol. I-III, București, 1937, 1938, 1940.
- Cliveti, Gh., *Liberalismul: eseu istoriografic*, 1997.
- *Doctrinile partidelor politice*, ed. îngrijită de Dan Petre, București, s.a.
- Duca, I.G., *Portrete și amintiri*, București, 1990.
- Goia, V., *I.C.Brătianu și liberalismul românesc*, Cluj-Napoca, s.a.
- Iliescu, Adrian Paul, *Liberalismul între succese și iluzii*, București, 1998.
- Iordache, Anastasie, *Ion I. C. Brătianu*, București, 1994.
- Iosa, Mircea, Stan, Apostol, *Liberalismul politic în România. De la origini până la 1918*, București, 1996.
- Lovinescu, Eugen, *Istoria civilizației române moderne*, București, 1998.

- Platon, Gheorghe, *Liberalismul românesc în secolul al XIX-lea: emergență, etape, forme de expresie*, în *Cultură și societate. Studii privitoare la trecutul românesc*, vol. îngrijit de Al. Zub, Iași, 1991.
- Preda, Cristian, *Modernitatea politică și românismul*, București, 1998.
- Rădulescu, Mihai Sorin, *Elita liberală românească (1866-1900)*, București, 1998.
- Rădulescu-Zoner, Șerban, *Istoria Partidului Național Liberal*, București, 2000.
- Scurtu, Ioan, *Ion I.C. Brătianu. Activitatea politică*, București, 1992.
- Stan, Apostol, *Grupări și curente politice în România între unire și independență*, București, 1979.
- Idem, *Ion C. Brătianu și liberalismul român*, București, 1993.
- Idem, *Liberalismul politic în România de la origini până la 1918*, București, 1996.
- Zeletin, Ștefan, *Burghezia română. Neoliberalismul*, București, 1997.

Tema 3:

- Bulei, Ion, *Conservatori și conservatorism în România*, București, 2000.
- Idem, *Conservatorism*, în "Analele Universității București", 1998.
- Idem, *Sistemul politic al României moderne. Partidul Conservator*, București, 1987.
- Carp, P.P. *Discursuri parlamentare*, București, 2000.
- Duțu, Alexandru, *Conservatorism, modernizare și tradiție*, în "Polis", nr. 2, 1998.
- Idem, *Tradiția în gândirea politică românească*, în Idem, nr. 3-4, 1996.
- Gane, Constantin, P.P. *Carp și locul său în istoria politică a țării*, vol. 1-2, București, 1936.
- Ionescu, Take, *Discursuri politice*, București, 1903.
- Lovinescu, Eugen, *Istoria civilizației române moderne*, București, 1998.
- Idem, *Titu Maiorescu*, vol. 1-2, București, 1940.
- Maiorescu, Titu, *Discursuri parlamentare*, București, 2000.
- Ornea, Zigu, *Junimea și junimismul*, București, 1998.
- Idem, *Viața lui Titu Maiorescu*, vol. I-II, București, 1985, 1987.
- Preda, Cristian, *Modernitatea politică și românismul*, București, 1998.
- Rădulescu Motru, Constantin, *Scrieri politice*, București, 1998.
- Stan, Apostol, *Grupări și curente politice în România între unire și independență*, București, 1979.
- Zub, Alexandru, *De la școala critică la criticism*, București, 1985.

Tema 4:

- Arimia, V., ș.a., *Istoria P. N. Ț. Documente 1926-1947*, București, 1994.
- Niculae, V., ș. a., *Doctrina țărănistă în România. Antologie de texte*, București, 1994.
- Ornea, Zigu, *Țărănismul. Studiu sociologic*, București, 1969.
- Scurtu, Ioan, *Din viața politică a României. Întemeierea și activitatea Partidului Țărănesc (1918-1926)*, București, 1975.
- Idem, *Iuliu Maniu: activitatea politică*, București, 1995.
- Stan, Apostol, *Ion Mihalache. Destinul unei vieți*, București, 1999.
- Idem, *Iuliu Maniu. Naționalism și democrație. Biografia unui mare român*, București, 1997.
- Șeicaru, Pamfil, *Istoria partidelor național, țărănist și național-țărănist*, București, 2000.
- Zane, Gheorghe, *Țărănismul și organizarea statului român*, în *Pentru biruința țărănismului*, Iași, 1934.

Tema 5:

- Buzatu, Gh., Ciucanu, Corneliu, *Radiografia dreptei românești (1927-1941)*, București, 1996.
- Heinen, Armin, *Legiunea „Arhanghelului Mihail”. Mișcare socială și organizație politică. O contribuție la problema fascismului internațional*, București, 1999.
- Iorga, Nicolae, *Discursuri parlamentare 1907-1917*, București, 1981.
- Idem, *Orizonturile mele. O viață de om așa cum a fost*, București, 1976.
- Idem, *România contemporană de la 1904 la 1930. Supt trei regi. Istorie a unei lupte pentru ideal moral și național*, București, 1999.
- Nagy-Talavera, Nicolas M., *Nicolae Iorga. O biografie*, Iași, 1999.
- Râpeanu, Valeriu, *Nicolae Iorga, Mircea Eliade, Nae Ionescu*, București, 1993.
- Șeicaru, Pamfil, *Nicolae Iorga*, București, 1990.
- Țurlea, Petre, *Nicolae Iorga în viața politică a României*, București, 1991.
- Zelea Codreanu, Corneliu, *Doctrina Mișcării Legionare*, București, 2003.

Tema 6:

- Bălănescu, Stelian, *Inconsistența miturilor. Cazul Mișcării Legionare*, Iași, 1995.
- Buzatu, Gh., Ciucanu, Corneliu, *Radiografia dreptei românești (1927-1941)*, București, 1996.
- Cioran, Emil, *Schimbarea la față a României*, București, 1990.
- Idem, *Pe culmile disperării*, București, 1990.
- Eliade, Mircea, *Profetism românesc*, vol. I, II, București, 1990.
- Idem, *Memorii 1907-1960*, București, 1997.
- Heinen, Armin, *Legiunea „Arhanghelului Mihail”. Mișcare socială și organizație politică. O contribuție la problema fascismului internațional*, București, 1999.
- Mutti, Claudio, *Penelele Arhanghelului. Intelectuali români și Garda de Fier (Nae Ionescu, Mircea Eliade, Emil Cioran, Constantin Noica, Vasile Lovinescu)*, București, 1997.
- Nagy-Talavera, Nicolas M., *O istorie a fascismului în Ungaria și România*, București, 1996.
- Pop, Grigore Traian, *Mișcarea Legionară. Idealul izbăvirii și realitatea dezastrului*, București, 1999.
- Ornea, Zigu, *Anii treizeci. Extrema dreaptă românească*, București, 1996.
- Idem, *Tradiționalism și modernitate în deceniul al treilea*, București, 1980.
- Sandache, Constantin, *Doctrina național-creștină în România*, București, 1997.
- Scurtu, Ioan, *Totalitarismul de dreapta în România: origini, manifestări evoluție 1919-1927*, București, 1996.
- Idem, *Totalitarismul de dreapta în România: ideologie și formațiuni de dreapta în România*, București, 2003.
- Veiga, Francesco, *Istoria Gărzii de Fier 1919-1941. Mistica ultranaționalismului*, București, 1995.
- Volovici, Leon, *Ideologia naționalistă și problema evreiască. Eșeu despre formele antisemitismului intelectual în România anilor '30*, București, 1995.

Tema 7:

- Capreanu, Ioan, *Eșeu unei restituiri. Constantin Stere*, Iași, 1988.
- Ornea, Zigu *Poporanismul*, București, 1982.
- Idem, *Viața lui C. Stere*, București, 1989.
- Pătrășcanu, Lucrețiu, *Sub trei dictaturi*, București, 1970.
- Petrescu, Constantin-Titel, *Socialismul în România: 1835-6 septembrie 1940*, București, 2003.

- Stere, C., *Documentări și lămuriri politice. Preludii: Partidul Național Țărănesc și „cazul Stere”*, Iași, 1997.
- Idem, *Scrieri*, București, 1979.
- Idem, *Social-democratism sau poporanism?*, Galați, 1996.
- Zilber, Herbert, (Belu), *Actor în procesul Pătrășcanu. Prima versiune a memoriilor lui Belu Zilber*, București, 1996